

Szada Nagyközség Polgármestere

2111 Szada, Dózsa György út 88.

+36 30 159 64 80 • polgarmester@szada.hu • www.szada.hu

Előterjesztés száma: **99/2020.**

Iktatószám: H/1607-1/2020.

E L Ő T E R J E S Z T É S

a Képviselő-testület 2020. október 29-i rendes ülésére

Tárgy: A pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Előkészítette: dr. Filó-Szentes Kinga jegyző

Előterjesztő: Pintér Lajos polgármester

**Az előterjesztést tárgyalja: Humánügyi Bizottság
Pénzügyi Bizottság
Ügyrendi Bizottság**

Az elfogadáshoz szükséges döntés típusa: minősített többségű szavazat

Törvényességi szempontból megfelel:

.....
dr. Filó-Szentes Kinga
jegyző

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Tisztelt Képviselő-testület!

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az átalakulás érintette a települési önkormányzatok rendeletalkotási kötelezettségét is. *A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* (a továbbiakban: Szt.) 2015. március 1-jén hatályba lépő 132. § (4) bekezdés g) pontja szerint felhatalmazást kapott a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen **települési támogatás** lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel, így települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére

nyújtható támogatás.

Lehetősége van tehát az önkormányzatnak arra, hogy a korábbi lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás, illetve a méltányossági ápolási díj támogatási céljainak megfelelő ellátási formákat állapítson meg a települési támogatás keretein belül. **Az Szt. ezen felsorolása nem taxatív jellegű, így települési támogatás a fenti célokon túl bármely más, az önkormányzat által támogatandónak ítélt élethelyzet esetén is nyújtható.**

Az Szt. a települési támogatás jogosultsági feltételei tekintetében nem tartalmaz korlátozást a rendeletalkotás során, azonban az Szt. általános részében használt fogalmak (pl. jövedelem, vagyon, család, háztartás) alkalmazása során, azok meghatározásától nem lehet eltérni. Annak eldöntése, hogy az önkormányzat e támogatás keretében mely feltételek teljesülése esetén, milyen célokra, milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a **képviselő-testület** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére **rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani**. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az alábbiakban vázlatosan ismertetem, hogy az önkormányzatnak a települési támogatás keretében milyen szabályozási lehetőségei vannak. Fontos jelezni, hogy az ismertetett megoldások az önkormányzat jogalkotási munkájának elősegítését szolgálják, alkalmazásuk nem kötelező.

Több jogcím szabályozása az önkormányzat rendeletében

Az önkormányzatnak lehetősége van arra, hogy a települési támogatás több, akár valamennyi jogcíme tekintetében szabályozást alkosson. Tehát a rendelet egyszerre tartalmazhat szabályozást a lakhatáshoz, tartósan beteg hozzátartozó ápolásához, gyógyszer-kiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtható támogatásra, valamint minden olyan további jogcímre, amelynek nyújtását a települési önkormányzat indokoltnak tartja.

A települési támogatás keretében nyújtható ellátások tekintetében az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. alapján az önkormányzat egyetlen kötelezettsége, hogy a rendkívüli települési támogatást biztosítsa, e jogcím tekintetében tehát kötelező a rendeletalkotás, a többi jogcím tekintetében opcionális.

Támogatás biztosítása ugyanannak a személynek több jogcímen

Az önkormányzat rendelete lehetőséget biztosíthat arra is, hogy ugyanazon személy ugyanarra az időszakra tekintettel több jogcímen részesülhessen települési támogatásban. Hozható ugyanakkor olyan szabályozás is, amely egyes ellátások párhuzamos biztosítását kizárja.

Jogosultsági feltételek és a megállapítható támogatás jellemzőinek szabályozása általában

Jogosultsági feltételek általában

Az Szt. a települési támogatás jogosultsági feltételei tekintetében nem tartalmaz korlátozást. Annak eldöntése, hogy az önkormányzat e támogatás keretében mely feltételek teljesülése esetén, milyen célokra, milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A jogosultsági feltételek meghatározásának korlátai, hogy:

- azoknak kapcsolódniuk kell **az ellátás céljához**,
- összhangban kell lenniük az **Szt. általános szabályaival**, illetve
- nem ütközhetnek a hatályos magyar jogszabályokba.

A jogosultsági feltételek tehát **nem tartalmazhatnak valamely társadalmi csoport tekintetében hátrányos megkülönböztetést.**

Az Alaptörvény XIX. cikke (1) bekezdése szerint Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. Az Szt. 2. § szerint a szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. *Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény* (a továbbiakban: Ebktv.) 4.§ b) pontja szerint az egyenlő bánásmód követelményét a helyi és nemzetiségi önkormányzatok, ezek szervei, jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (4) bekezdése kimondja továbbá, hogy a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály

- a) megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek,
- b) illeszkedjen a jogrendszer egységébe,
- c) megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek és
- d) megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek.

A települési támogatás egyes jogcímeinek szabályozása során – az önkormányzat döntésétől függően – **általában alkalmazható jogosultsági feltételek és szabályozandó eljárási kérdések:**

a) Jövedelmi feltétel:

A települési támogatásra való jogosultság megállapításához az önkormányzat rendelete jövedelmi feltételek vizsgálatát írhatja elő. Jövedelmi feltételek meghatározása esetén azonban kizárólag az Szt. által meghatározott jövedelemfogalom alkalmazható. Az önkormányzat nem alkothat tehát például olyan szabályozást, amely szerint a családi pótlék az ellátásra való jogosultság megállapításakor nem tekintendő jövedelemnek.

A jövedelmi feltételek meghatározásakor eldöntendő fő kérdések:

- jövedelemhatár mértéke (pl. az öregségi nyugdíjminimum 200% vagy 300%-a);
- esetlegesen eltérő jövedelemhatár meghatározása egyes speciális jogosulti körök tekintetében (pl. egyedül élők, gyermeküket egyedül nevelő személyek, fogyatékos, tartósan beteg személyek stb.);
- a jövedelemvizsgálat során figyelembe vett személyek körének meghatározása (pl. család vagy háztartás, vagy az önkormányzati rendeletben meghatározott, eltérő személyi kör). Fontos azonban, hogy amennyiben például az önkormányzat családi jövedelem alapján vizsgálja a jogosultságot, úgy a szabályozás nem térhet el az Szt. által alkalmazott család-fogalomtól.

b) Vagyoni feltétel:

A települési támogatásra való jogosultság megállapításához az önkormányzat rendelete vagyoni feltételek vizsgálatát írhatja elő. Vagyoni feltételek meghatározása esetén azonban kizárólag az Szt. 4. §-a által meghatározott vagyon fogalom alkalmazható. Az önkormányzat nem alkothat tehát olyan szabályozást, amely szerint vagyonnak minősül az az ingatlan is, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik.

A vagyoni feltételek meghatározásakor eldöntendő fő kérdések:

- a vagyonvizsgálat során figyelembe vett személyek körének meghatározása (pl. család, háztartás, más személyi kör),
- az önkormányzat mérlegelése alapján **egyéb jogosultsági feltételek is meghatározhatóak.**

c) A támogatás összegének meghatározása:

A támogatásra való jogosultság megállapítása esetén nyújtható azonos összegű támogatás valamennyi jogosult részére. Alkothat azonban az önkormányzat olyan szabályozást, amely szerint a biztosított támogatás összegét valamilyen módon differenciálja. Az ellátás mértékének meghatározásakor az önkormányzat tekintettel lehet az alábbi tényezőkre:

- a család/háztartás havi jövedelmének mértéke,
- bizonyos kiadások havi költsége, hátralék mértéke, speciális élethelyzet (pl. gyermek születése, betegség, haláleset, melyre az egyes ellátástípusoknál külön kitérek).

A támogatás összegének meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy az Szt. 45. § (7) bekezdése értelmében a települési önkormányzat rendeletében **a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás** – ide nem értve a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékok felhalmozó személyek részére nyújtott támogatást – **havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, azaz 2020-ban a 28 500 Ft-ot. E tekintetben is indokolt az önkormányzati rendelet módosítása.**

d) A támogatás rendszeressége:

A támogatás adható eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel.

e) Jogosultság időtartama:

Eldöntendő kérdés, hogy az egyes támogatásokra való jogosultság megállapítására milyen időtartamra kerül sor (pl. határozott/ határozatlan idő). Határozott idejű ellátás esetén szükséges a konkrét időtartam (pl. egy év) meghatározása is.

f) Jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybe vett ellátások:

Javasolt a jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybe vett ellátások megtérítésével kapcsolatos eljárás szabályozása (elengedés, csökkentés, részletfizetés lehetősége). A szabályozás megalkotásakor azonban tekintettel kell lenni az Szt. 17. §-ban foglaltakra.

Az Szt. tehát csak példálózó jelleggel sorolja fel, hogy mely célokra biztosítandó rendkívüli települési támogatás. Az önkormányzati rendeleti szabályozás megalkotáskor javasolt figyelemmel lenni azonban arra, hogy az Szt. által megfogalmazott támogatási célokra a rendelet alapján biztosítható legyen az ellátás.

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tárgyban önkormányzati rendelet felülvizsgálata idén már megtörtént egyszer, azonban az alábbi okokra hivatkozva **javasolt az ismételt felülvizsgálata:**

- 1.) a jelenleg hatályos rendelet tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek *a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvényben* foglalt rendelkezéseknek nem felelnek meg;
- 2.) a rendelet szerkezete nem felel meg továbbá *a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet* előírásainak sem;
- 3.) a jelenleg hatályos rendelet tartalma több helyen az Szt. rendelkezéseibe ütközik;
- 4.) a jelenleg hatályos rendeletben a Képviselő-testület által átruházott hatáskörök több helyen nem egyértelműek;
- 5.) a rendelet-tervezetben több ellátási formát javasolunk megjeleníteni.

A fentiek után kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a csatolt rendelet-tervezet elfogadására.

Az előterjesztés melléklete: Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a helyben biztosított egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló .../2020. (.) önkormányzati rendelet-tervezete

Szada, 2020. október 13.

Pintér Lajos
polgármester